

VEDTATT PÅ LANDSMØTE 22. NOVEMBER 2022

Industripolitisk plattform

Industripolitisk plattform

INNHOOLD

En aktiv industripolitikk	4
Olje, gass og velferd	5
Nye næringer	5
Energi	8
Omstilling i eksisterende industri.	8
En del av den globale markedsplass	9
Offentlige anskaffelser	11
Fagforeningen og funksjonærens rolle	12
Kompetanse og arbeidstakere i industrien for framtiden	14

Forord

Forbundet for Ledelse og Teknikk (FLT) arbeider for medlemmenes interesser. Det betyr å styrke medlemmenes trygghet og sikkerhet i arbeidslivet. Videre betyr det å påvirke utviklingen av samfunnet. Industripolitikken er viktig for forbundet. Noen av de andre sakene vi arbeider for er kompetansepolitikk, attføringssektoren og samferdsel. Denne plattformen handler om industriens vilkår.

FLT ser behovet for utdyping av industripolitikken i en tid hvor endringene i samfunnet skjer raskt. Denne plattformen er en slik utdyping basert på prinsippprogrammet. Utgangspunktet er at det trengs et fellesskap som tar større ansvar for verdiskaping og arbeidsplasser. Vi ønsker at arbeidet skal ta utgangspunkt i den nordiske modellen der staten, næringslivet og fagbevegelsen samarbeider tett. FLT arbeider for arbeidstakernes rettigheter i dette samarbeidet.

Plattformen vil følges opp ved å påvirke politikere, samarbeide med arbeidsgivere og å løfte temaene i samfunnsdebatten. Det vil også omarbeides til en kortversjon med søkelys på politikken.

Ulf Madsen
Forbundsleder

Ulf Madsen

EN AKTIV INDUSTRIPOLITIKK

Norge har en lang og stolt industrihistorie. Fra den industrielle revolusjon til dagens petroleumsindustri, fra tekstilfabrikker til de begynnende batterifabrikkene. Norge har særlig industri knyttet til de sektorene hvor Norge har naturlige fortrinn. Det være seg kraftkrevende industri, marin eller maritim sektor. Norge har en sterk leverandøriindustri og prosessindustri.

Samfunnet generelt, og industrien spesielt, står overfor stadige utfordringer. Nå er utfordringene muligens større enn noen gang. Klimaendringene truer hele vårt eksistensgrunnlag. Norge må følge de forpliktelsene som er satt i klimapolitikken i samarbeidet med EU. Det å skulle nå klimamålene, stiller store krav til hele næringer og til eksisterende industri.

Dersom verden skal stoppe klimaendringene ved 1.5 grader, må industrien gjennom store endringer. Norges utgangspunkt for å klare omstillingen er svært god. Norge har forutsetninger for vekst på områder hvor det er naturressurser, som havvind, fisk, mineraler og skog. Norge har også utvikling innenfor IKT, bioteknologi og kreative næringer. Energi fra havvind er en av flere løsninger for å unngå global oppvarming over 1.5 grader. I Norge har vi lang erfaring med å ha fiskeriaktivitet, petroleumsvirksomhet og skipsfart i samme havområder. Dette må også gjennomføres når det gjelder havvind. Forvaltningen må ikke komme i konflikt, og må balanseres med havnæringen. Vi har naturgitt tilgang på fornybar energi. Dette har vært og skal være et konkurransefortrinn for utbygging av industri og dette konkurransefortrinn må Norge beholde.

En annen fordel er et godt regulert arbeidsliv og høye krav til HMS. Vi har en arbeidsstokk med høy kompetanse, og som er gode på problemløsning og nye utfordringer. Funksjonærene er viktige i omstillingen. Morgendagens industri skal stå på skuldrende av eksisterende industri. Det må bygges på kompetansen, erfaringen, nettverket og infrastrukturen til de som arbeider i industrien i dag.

Det må planer, støtteordninger og rammebetingelser til for å ha en bærekraftig industri. Dette er særlig viktig for å sikre en omstilling av industrien. En aktiv industripolitikk betyr blant annet å utarbeide et veikart fremover for industrien, og en plan for hvordan den eksisterende industrien skal omstilles til lavutslipps-samfunnet. Planen må bygge på de ordninger og rettigheter som finnes for å sikre arbeidstakeres rettigheter ved omstilling i dag. Dette må gå hånd i hånd med industrisatsing som skaper arbeidsplasser. Dersom Norge ikke har svar på hvordan klimautfordringene skal møtes, frykter FLT at klimaavtalene tvinger frem løsninger for industrien som er lite gjennomtenkt og lite fremtidsrettet.

Produkter, materialer og ressurser må bli brukt så lenge som mulig, med minst mulig avfall. Dette gjelder på mange områder, fra plast til skip og installasjoner. FLT mener at gjenvinning kan bidra til arbeidsplasser, verdiskapning og reduserte klimagassutslipp, og støtter politikk som bidrar til dette. For eksempel er det igangsatt et pilotprosjekt for resirkulering av batterier fra transport¹. Virkemiddelapparatet må støtte oppunder en slik utvikling.

OLJE, GASS OG VELFERD

Selv om utgangspunktet er godt, blir Norge på noen områder svært hardt rammet av kravene til endring i industrien. Som eksempel på utfordringene kan nevnes petroleums- og leverandørindustrien. Det er over 200 000 direkte eller indirekte sysselsatte i petroleumssektoren i Norge². Det er et gap mellom den kompetansen og arbeidskraften disse besitter, og fremtidens industriarbeidsplasser. Dette gapet må tettes. Sysselsettingen i denne sektoren kommer til å gå ned. Det samme vil skatteinntektene som landet er avhengig av for velferd og vekst. Det gapet som oppstår mellom velferd og sysselsetting er ennå ikke planlagt for, og Norge ligger litt etter i tid for å få tatt de riktige beslutningene for å møte dette.

FLT mener at det i diskusjonen om oljenæringen, legges for lite vekt på den kompetansen de som arbeider i olje- og gassnæringen har. Det legges også for lite vekt på betydningen de ansatte har for verdiskapingen i Norge. Det er denne kompetansen som danner grunnlaget for utvikling av, og økt satsing på fornybar energi og ny industri. FLT vil at det legges til rette for et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel, med økt innslag av nye næringer som karbonfangst og -lagring, hydrogen, ammoniakk, havvind, havbruk og mineralutvinning. FLT vil utvikle og ikke avvikle sektoren.

Elektrifisering av produksjonsanleggene på sokkelen dreier seg om å redusere utslippene av CO₂ til atmosfæren. FLT er bekymret for at en elektrifisering av sokkelen basert på energi fra land, vil føre

til høyere strømpriser. Økt kraftpris vil gjøre nye industriprosjekter mindre lønnsomme og ramme fastlandsindustrien. FLT vil prioritere å bruke fornybar energi til nye klimavennlige industriprosjekter på fastlands-Norge, og vi støtter en utvikling hvor elektrifisering av sokkelen skjer ved bruk av hydrogen og kraft fra havvind.

Forvaltningen av inntektene fra Norges olje- og gassressurser skjer gjennom Statens pensjonsfond utland – oljefondet. Tanken er at formuen kommer både dagens og fremtidige generasjoner til gode. Det er viktig at avkastningen av oljefondet ikke går til kortsiktig forbruk, men til langsiktige investeringer som fører til verdiskaping.

Den aktive industripolitikken må starte nå. Det må sannsynliggjøres hvordan arbeid til alle skal sikres i en ny tid.

FLT VIL MEDVIRKE TIL:

- at det utarbeides et veikart for omstilling av olje- og gassektoren som ivaretar målet om arbeid til alle
- at det utarbeides et tilsvarende veikart for den øvrige industrien
- ett mål om at eksporten utenom olje og gass skal øke med 50 prosent innen 2030

NYE NÆRINGER

Hver tiende arbeidsplass som skapes i Norge er ny av året, samtidig som nesten like mange legges ned. Det er en dynamikk i industrien, som gjør det mulig å satse på nye næringer. SINTEF har sett på en rekke områder hvor det kan være grunnlag for nye

¹ <https://www.hydro.com/no-NO/media/news/2021/hydrovolt-has-started-to-construct-world-leadingbattery-recycling-plant-in-norway/>

² Arbeidsplasser i petroleumsnæringen - Norskpetroleum.no

næringer: farmasøytisk industri, bruk av helsedata, bruk av biologiske råvarer, havbruk på andre områder enn fisk, produksjon og bruk av hydrogen, opprettelse av industri for produksjon av batterier, å satse på autonom shipping, samt utvinning av mineraler for å nevne noen av mulighetene³.

Karbonfangst og lagring (CCS) er en teknologi hvor en fanger CO₂ utslippene og forhindrer det fra å gå ut i atmosfæren. Deretter lagres gassen under bakken. Dette er en teknologi som kan redusere utslippene fra industrivirksomhet basert på forurensende kraft, og holde CO₂ borte fra atmosfæren. For FLT er det viktig at prosjekter innen fangst og lagring av karbon fortsetter, og at det bygges opp et hjemmemarked samtidig som teknologien eksporteres.

Hydrogen kan fremstilles og brukes helt uten utslipp av CO₂. Denne energibæreren kan altså bidra til å skape verdier, og å redusere utslipp. Det krever at hydrogen produseres utslippsfritt som ved elektrolyse ved vann med ren kraft (grønt hydrogen), eller fra naturgass med CO₂ håndtering (blått hydrogen). Det må arbeides for kostnads-effektive måter å utvinne hydrogen på. FLT vil ha et statlig hydrogenselskap og gode støtteordninger for å sikre utbyggingen av hydrogen.

Utbygging av havvind kan komme til å bli en global industri. Utbygging i Nordsjøen er viktig for norsk industri, og for reduksjon av CO₂-utslippene og tilgangen til energi i Europa. For leverandørindustrien kan det bety mange arbeidsplasser. FLT ønsker at

arbeidet med utvikling av havvind intensiveres. Rammebetingelsene må på plass. Det må sikres utbygging som grunnlag for å utvikle en leverandørindustri i Norge. Hvem som skal få tilgang til energien og hvordan nettstrukturen skal være må avklares. Det samme må ilandføringen som vil ha stor betydning for verdiskapingen. FLT krever at alle kraftkabler ut av Norge skal ha statlig eierskap, kontroll og drift. Arbeidet med nettstruktur må gå parallelt med utbyggingen av havvind. Det må være en balanse mellom eksisterende næringer og utbygging av vindmøller.

Når bedrifter og næringer får lov til å bruke fellesskapets ressurser, som havareal, skal det beskattes. Det er fellesskapets eiendom som benyttes, derfor skal fellesskapet også få sin del av inntekten. Skattleggingen må være i forhold til kostnadene for industrien. Det må være en balanse. FLT ønsker dette prinsippet vedtatt.

Et annet vekstområde er vindkraft på land. FLT mener det er viktig at lokale hensyn tas når det gjelder utbygging av vindkraft på land, og at de lokale miljøene må høres. Deler av inntekten fra vindkraft bør komme lokalsamfunnet til gode. Her må det også finnes en balanse.

Ny industri kan bli viktig for om Norge når sine eksportmål. Et område det satses på, er innenfor batteriteknologi. Det er stor etterspørsel etter batterier i kjølvannet av elektrifiseringen, og mulighet for å sikre arbeidsplasser og verdiskaping. Flere batterifabrikker er under planlegging og bygging allerede. Det er viktig at disse får gode rammebetingelser, og nok og kompetent arbeidskraft.

I et elektrifisert samfunn, er mineraler viktige. Det er usikkert hva som er mineraltilgangen på havbunnen og på land i Norge.

Kartleggingen av hva landet sitter på av ressurser har startet. Dette arbeidet må intensiveres. Allerede nå bør det gjøres et prinsippvedtak om hvordan eierskapet til mineralressursene skal være, og hvordan de skal utnyttes kommersielt. Det må opprettes et statlig mineralselskap som skal ha som oppgave å forvalte de store verdier som finnes på norsk territorium.

FLT VIL MEDVIRKE TIL:

- at det satses på ny industri, og føres en aktiv industripolitikk
- at staten har en sentral eierrolle i de nye fornybarformene
- at tilgang på fellesressursene beskattes balansert

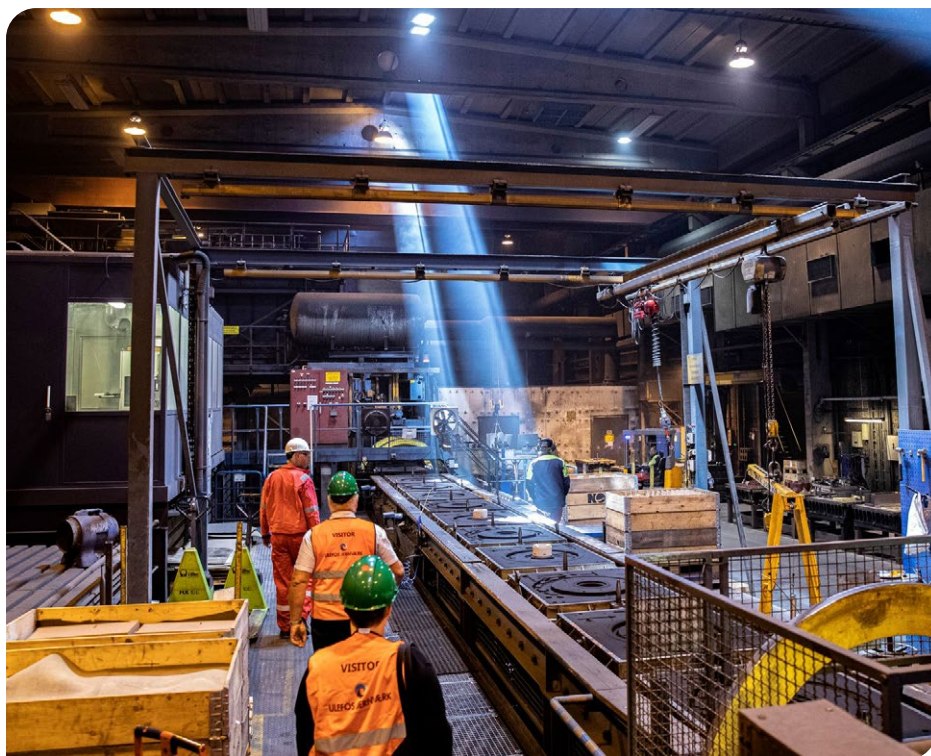

Foto: Kai Hovden

³ rapport-nye-muligheter-for-verdiskaping-i-norge.pdf (sintef.no)

ENERGI

Norges tilgang på elektrisk kraft og naturressurser har vært en forutsetning for fremveksten av all industri i Norge⁴. Særlig har tilgangen til rimelig kraft vært viktig for aluminiumsindustrien, ferrolegeringsindustrien, treforedling og kjemisk industri. Det å sikre industrien rimelig fornybar energi må fortsatt være en hovedoppgave. Krafttilgangen må sikres og økes gjennom ny industri for havvind, hydrogen og utvikling av strømmettet. Det må også satses på forskning og utvikling av bølgekraftverk på lik linje med andre teknologier.

Tapet i det norske strømmettet, fra kraftstasjon til forbruker, utgjør opp mot 10 prosent av produsert energimengde⁵. Det må investeres i strømmettet. FLT mener man skal søke å unngå store naturinngrep i forbindelse med utbygging av kraftnettet, men vil være tydelige på at det er behov for en utbygging. Andre grep må også tas for å sikre industrien nok kraft, som å få ned tiden på konsesjonsbehandling.

Det er ikke nok kraft til å dekke fremtidens behov. Når ny næring som benytter mye energi skal etableres, må ringvirkningene av den nye næringen hensyntas. Det er finnes næringer som er kraftkrevende, og som bidrar lite til verdiskaping og sysselsetting. FLT er bekymret over at det igangsettes store nye energikrevende prosjekter, uten at totalbildet om hva det er behov for av energi vurderes nasjonalt og lokalt.

FLT ønsker en prioriteringsrekkefølge for bruk av energi. Rangeringen skal være etter bidraget til arbeidsplasser og verdiskaping.

For noen år siden ble den siste av fire norske atomreaktorer stengt. Kjernekraftspørsmålet ble skrinlagt av Stortinget i 1975, og har siden den gang vært et ikke-tema. Situasjonen gjør imidlertid at spørsmålet om kjernekraft igjen kan ett bli aktuelt. Den negative siden ved kjernekraft, er faren for ulykker, prisen ved bygging og det farlige avfallet fra produksjonen. Det positive er at kjernekraft krever lite areal, det er rimelig å produsere kraften, og kjernekraft slipper hverken ut drivhusgasser eller bidrar til annen luftforurensing. Det må utredes hvordan nye energikilder kan tas i bruk.

FLT VIL MEDVIRKE TIL AT:

- alt relevant lovverk må slå fast at det er fellesskapet som eier energiressursene
- det føres en aktiv energipolitikk som sikrer industrien nok fornybar kraft
- kraftnettet utbedres
- at overordnede beslutninger om utbygging og utvikling av energi tas av Stortinget og drøftes grundig for å ivareta industriens og innbyggernes forsyningsikkerhet

OMSTILLING I EKSISTERENDE INDUSTRI.

Norske eksportprodukter er i stor grad råvarer og halvfabrikater. Ifølge tall fra SSB⁶ øker eksporten av olje og fisk. Altså råvarer som hentes rett ut uten videre foredling. Samtidig produserer fastlandet stadig mindre varer som kan eksporteres, og det importeres stadig mer. Spørsmålet er hvordan verdiskapingen kan økes og utslipp reduseres ved ytterligere bearbeiding av varene før de blir eksportert.

Støtte til forskning og utvikling, og resten av virkemiddelapparatet, er av uvurderlig betydning for industrien. FoU er avgjørende for å sikre innovasjon, teknologiutvikling og konkurransekraft. Næringsrettet FoU må støttes. Dette fordi det er mange små og mellomstore bedrifter i Norge, som ikke har mulighet til å satse på FoU uten støtte.

Det er for eksempel en mangel i virkemiddelapparatet for faste støtteordninger for testmodeller og piloter som kan bidra til utvikling i industrien. Dette gjelder særlig for innovasjoner som er nær kommersialisering. I forlengelsen av dette foregår det en annen omstilling av industrien enn elektrifisering og klimaomstilling. Industri 4.0 er et begrep som brukes om en fjerde industriell revolusjon. Dette er en utvikling der blant annet internett smelter sammen med produksjon og produkter. Det kan være fysiske sensorer, analyse av enorme datamengder, eller selvstående datasystemer. Virkemiddelapparatet må bidra til omstillingen som denne utviklingen vil føre med seg.

Mange av industribedriftene foretar store investeringer i produksjonsutstyr, og har høy grad av forurensing, men kan ikke omstilles raskt. Dette fordi produksjonsmateriellet har lang levetid. En løsning på dette kan være å innføre raskere avskrivning for produksjonsmaterieil. Et annet virkemiddel er å styrke støtteordninger for utskiftning av utstyr. Dette må sees opp mot hvor mye som slippes ut ved produksjon av nytt materieil for industrien.

Det kommer nye krav om at produkter er designet og produsert slik at de kan brukes

lengre, og at de kan resirkuleres. For FLT er det viktig at slike krav følges av virkemidler som gjør omstilling mulig.

FLT VIL MEDVIRKE TIL:

- en gjennomgang av virkemiddelapparatet for blant annet å sikre støtte til pilotprosjekter
- økt satsing på FoU
- raskere avskrivning av produksjonsmaterieil

EN DEL AV DEN GLOBALE MARKEDSPASS

Norsk industri er i stor grad en del av den globale markedsplassen. Det fører med seg konkurranse, press på arbeidstakers rettigheter, ujevn fordeling og forflytting av mennesker og maskiner. Lønnsnivået og konkurransesituasjonen for varer, fører til at en del industriiere flytter produksjonen til lavkostland og benytter de ansattes kompetanse i Norge for slutføring og kvalitetskontroll. Andre selger seg helt ut, eller flytter hele bedriften ut, slik at produksjonen foregår i andre land.

Norge skal ikke konkurrere med lav lønn og dårlige arbeidstakerrettigheter. Dette ligger godt forankret i FLT sitt verdisyn. Norges konkurransefortrinn er utdanningsnivået, spesialisering og den teknologiske kompetansen. Lønnsnivået for arbeidstakere som har kompetanse er også et konkurransefortrinn.

Mye av industrien har endret seg til å være mindre arbeidskraftkrevende. Dette på grunn av at arbeidsplasser blir automatisert

⁵ nettap – Store norske leksikon (snl.no)

⁶ <https://www.ssb.no/utenriksokonomi/artikler-og-publikasjoner/fiskeeksporten-passerte-100-milliardkroner-i-2019>

og digitalisert. Det har ført til at noe industri har flyttet hjem, men dette er ikke en hovedtrend.

I tillegg til utflytting av oppgaver eller hele bedrifter, er utenlands eierskap blitt vanlig i norsk industri. At store konserner og fond tar over eierskapet, påvirker hverdagen til svært mange som arbeider i industrien. Dette vises i utøvelse av eierskapet, topplederlønninger, press på arbeidstakeres rettigheter og av manglende medbestemmelsen for de ansatte⁷. Særlig i dårligere tider ofres ofte arbeidstakernes rettigheter. Slike angrep på den norske modellen vil FLT jobbe mot.

I 2020 eksporterte Norge varer og tjenester for 1100 milliarder kroner, tilsvarende en drøy tredel av samlet verdiskaping. For at varer og tjenester skal være konkurransedyktige, må det være like spilleregler for industrien. Norge har en rekke avtaler med handelspartnere for å sikre dette: WTO-avtalen, EØS avtalen, frihandelsavtaler sammen med EFTA landene samt egne direkte frihandelsavtaler.

Norge må komme tidlig inn i forhandlinger internasjonalt for å få gjennomslag for egne interesser i denne typen avtaler. Norske myndigheter må følge med på og søke å endre politikk som kan hindre markedsadgang for produkter produsert i Norge eller som kan svekke konkurransevnen. Når det gjelder EØS-avtalen støtter FLT denne, men handlingsrommet i avtalen må benyttes.

Det er en økende etterspørsel i markedet etter dokumentasjon på hvor store utslipp som er knyttet til produkter og produksjon.

Etterspørselen etter klimavennlige produkter kan øke i takt med satsingen på klima. Dette krever gode dokumentasjonsordninger og bruk av prismekanismer som sikrer et konkurransefortrinn for produkter med lavt karbonavtrykk.

Noen land konkurrerer ved å ha lavt skattenivå. Norge bør være pådriver mot skatteparadiser gjennom å kreve en egen FN-konvensjon om skatt. Mange globale selskaper unndrar seg skatt. FLT mener det skal jobbes for en enhetlig skattlegging av globale selskaper. Selskapene skal betale skatt der verdiene skapes.

Forsvarsindustrien i Norge kan vise til en lang rekke høyteknologiske og internasjonalt konkurransedyktige produkter. Dette hadde ikke vært mulig uten det tette samarbeidet mellom brukermiljøene i Forsvaret, norsk forsvarsindustri og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). Det er viktig å videreutvikle forsvarsindustrien og trygge sikkerheten for Norge. Gjengkjøpsavtalene gikk ut på at utenlandske leverandører inngikk avtale om industrielt samarbeid når forsvaret kjøpte materiell fra utlandet. FLT ønsker slike gjengkjøpsregimer.

FLT VIL MEDVIRKE TIL AT:

- Norge støtter EØS avtalen, men at handlingsrommet benyttes
- internasjonal fagbevegelse styrkes
- lavt karbonavtrykk blir et konkurransefortrinn i internasjonal handel

OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

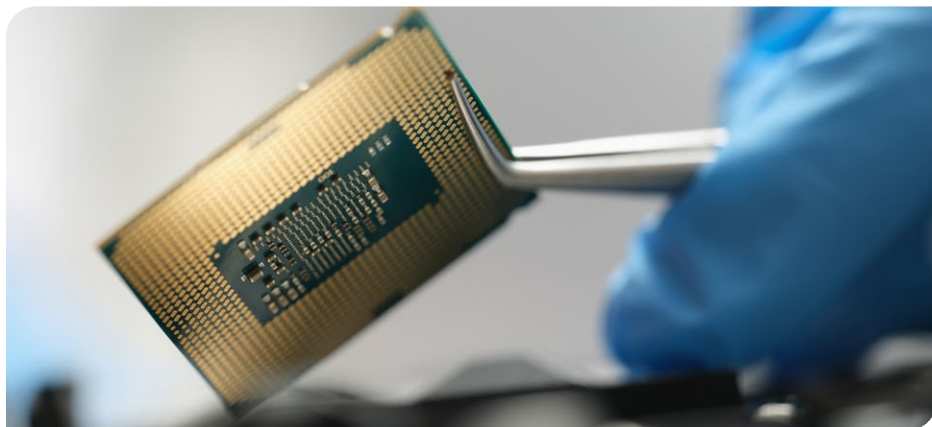
Hvert år kjøper det offentlige inn varer og tjenester for over 600 milliarder kroner. Da er kravene som stilles til innkjøpene viktig. Regelverket om offentlige anskaffelser bestemmer hvordan kjøpene skal gjennomføres. Regelverket skal gi rettigheter og plikter til leverandører og det offentlige. FLT vil medvirke til at det offentlige tar hensyn til de lønns- og arbeidsvilkår og HMS-regler som gjelder.

Det må på plass et regelverk for bedre offentlige anskaffelser tilpasset nye klimakrav. I regelverket må det kreves at regelen skal være hele stillinger med mulighet for deltidsstillinger. Det skal være krav til fast ansatte, krav til kompetanse, begrensning av antall underleverandører, lønn mellom oppdrag, god oversikt samt kontroll med at kravene følges⁷. Kravene vil gi tryggere ansettelsesforhold, sikrer arbeidstaker en faktisk og reell lønn å leve av, og en tryggere arbeidsplass for alle.

Et eksempel er å innføre krav til nullutslipps-byggeplasser. En fjerdedel av de globale klimagassutslippene kommer fra bygg- og anleggsvirksomhet. Fremtidens bygg og anlegg må baseres på nullutslippsløsninger og byggematerialer produsert med lave klimagassutslipp. Det bør bli krav om fossilfrie bygge- og anleggsplasser i alle nye reguleringer. Norsk industri må få mulighet til å utvikle spesialiserte produkter og møte høye standarder.

FLT VIL MEDVIRKE TIL AT:

- det blir utarbeidet et nytt regelverk for offentlige innkjøp, som styrker industrien og sikrer arbeidstakerrettigheter
- det offentlige bidrar til å utvikle et marked for energigjerrige produkter

⁷ Styring, ledelse og tillit - Medbestemmelsesbarometeret 2020 - Medbestemmelsesbarometeret (oslomet.no)

⁸ Webklar-Fra-Skiensmodell-til-Osiomodell-for-hele-landet.pdf (tankeemienagenda.no)

FAGFORENINGEN OG FUNKSJONÆRENS ROLLE

I utviklingen av industrien i Norge har fagbevegelsens innsats vært udiskutabel. Ikke bare har det vært kjempet frem gjennom gode lønns- og arbeidsvilkår, men det er kjempet gjennom en medbestemmelse som gjør at det er mye mindre friksjon i industrien i Norge enn i mange andre land. I stedet for konflikt, kan ledelsen og medarbeiderne samarbeide om løsninger. Det er kort vei fra ide til beslutning, og de som er nærmest problemstillingene har ofte mandat til å løse dem. Medbestemmelsesbarometeret viser at de ansatte også opplever at medbestemmelse fører til økt produktivitet.

Fagbevegelsen spiller en avgjørende rolle i endringsprosesser som følge av ny teknologi og endrede konkurranseforhold. I det grønne skiftet er funksjonærens rolle og kompetanse nøkkelen. Funksjonærene og tillitsvalgte i FLT er kulturbærere i slike prosesser og kan påse at de riktige problemstillingene blir drøftet. De har en unik rolle i både å være opptatt av den enkelte og dens oppgaver, men også av gruppen som fellesskap. De kan bringe nødvendig informasjon til andre ansatte og til ledelsen.

Fagbevegelsen må utvikle verktøy som kan brukes mot outsourcing av bedrifter der det i hovedsak er svekkelse i de ansattes lønns- og arbeidsvilkår som blir konkurransefortrinnet. Mange bedrifter har tatt feil valg ved å outsource. Ledelsen kan velge enkle kortsiktige løsninger på utfordringer de står overfor.

I outscouringsprosesser stiller ofte fagbevegelsen viktige spørsmål.

Formålet med arbeidsmiljøloven er blant annet å sikre trygge ansettelsesforhold. Hovedregelen er derfor at arbeidstakere skal ansettes fast. Flere arbeidsgivere forsøker likevel å omgå lovens stillingsvern ved å inngå ulovlige midlertidige ansettelser eller ved å bruke ulovlig innleie. Det er viktig at tilsynet er tilstrekkelig. Brudd på regelverket må få konsekvenser. Dersom brudd på regelverket ikke får konsekvenser, gis de useriøse aktørene fritt leide. Det må sikres at de som er ansatt i et bemanningsselskap, har trygge, faste og hele stillinger. Den offentlige arbeidsformidlingen må styrkes, og den kollektive søksmålsretten må sikres.

Trepartssamarbeidet er et samarbeid mellom regjeringen og partene i arbeidslivet. Samarbeidet har sikret Norge en konkurransedyktig økonomi og en bærekraftig lønnsvekst. FLT er en forkjemper for dette samarbeidet. Samarbeide mellom ledere, tillitsvalgte og ansatte er på et høyt nivå i norske bedrifter. Det bidrar til effektiv produksjon, godt arbeidsmiljø og høy konkurranseevne. Men dette samarbeidet utfordres av andre modeller. Andre organisasjonsformer er bygget på overvåking og kontroll og mindre mulighet til å styre sin egen arbeidshverdag. FLT synes det er viktig at det utøves lederskap i tråd med trepartssamarbeidet og den nordiske modellen.

FLT VIL MEDVIRKE TIL:

- at ved outsourcing skal de ansatte høres
- gode lønnsvilkår som er basert på forhold funksjonæren faktisk kan påvirke
- individuell lønnsfastsettelse
- at arbeidet mot ulovlig innleie styrkes
- å bevare og utvikle treparts-samarbeidet

KOMPETANSE OG ARBEIDSTAKERE I INDUSTRIEN FOR FRAMTIDEN

Utdanningssystemet møter ikke fremtidens utfordringer. Det er om lag 300 000 studenter i universitets- og høgskolesektoren. Høgskolene er blitt sammenslått, sentralisert og basert på forskning. Det er nå bare 27.000 studenter i fagskolene. Det yrkesfaglige løpet må styrkes og bygges opp. Fagskolene kan tilby utdanninger over hele landet, respondere raskt på arbeidslivets behov for nye utdannelser, og har særlig mange i de retningene som tilbyr helsefagarbeidere og industriarbeidere, akkurat det landet trenger. FLT vil ha 100 000 flere studie-plasser i fagskolene og høyere yrkesfaglige utdanninger Dette er også i tråd med Meld. St. 9 (2016-2017) «Fagfolk for fremtiden» hvor det står:

Regjeringen mener at norsk arbeids- og samfunnsliv har behov for flere fagskoleutdannede, og at veksten i utdanningssystemet fremover bør komme i fagskoleutdanningen fremfor

i universitets- og høyskoleutdanningen. [...] I fremtiden bør en større andel av studentene studere innenfor fagskolesektoren. (Meld. St. 9 (2016-17) Fagfolk for fremtiden, s. 51).

Påbygg på utdanningen skal være mulig for de som ønsker det. Det er viktig å få til en sømløs overgang fra høyere yrkesfaglig utdanning til høyere akademisk utdanning. Studiepoeng fra teknisk fagskole må kunne konverteres til vanlige studiepoeng. Alt dette er realistisk. Fagskolene er delvis støttet av fylkeskommunene, det er ulik satsing på skolene, og finansieringen er uforutsigbar. Tilbudene er ikke fullfinansiert. Fagskolene må få en trygg og forutsigbar finansiering som dekker det reelle kostnadsnivået, samt legge til rette for videre utvikling.

FLT VIL MEDVIRKE TIL:

- en reform av fagskole, høyskole og universitetssystemet som ser systemet i en helhet
- at fagskolene må få en trygg og forutsigbar statlig finansiering
- at nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk endres slik at høyere yrkesfaglig utdanning skal kunne innplasseres på nivå 6, 7 og 8
- 100 000 fagskoleplasser gjennom en forpliktende opptrappingsplan
- gratisprinsippet bør gjelde for fagskolesektoren på lik linje med universitets- og høyskolesektoren

TA KONTAKT:

Telefon: +47 23 06 10 29

E-post: postkasse@flt.no

Postadresse: Postboks 8906 Youngstorget, 0028 Oslo

Besøksadresse: Hammersborggata 9, 0181 Oslo

Organisasjonsnummer: 971526556

FLT

FØLG OSS PÅ:

